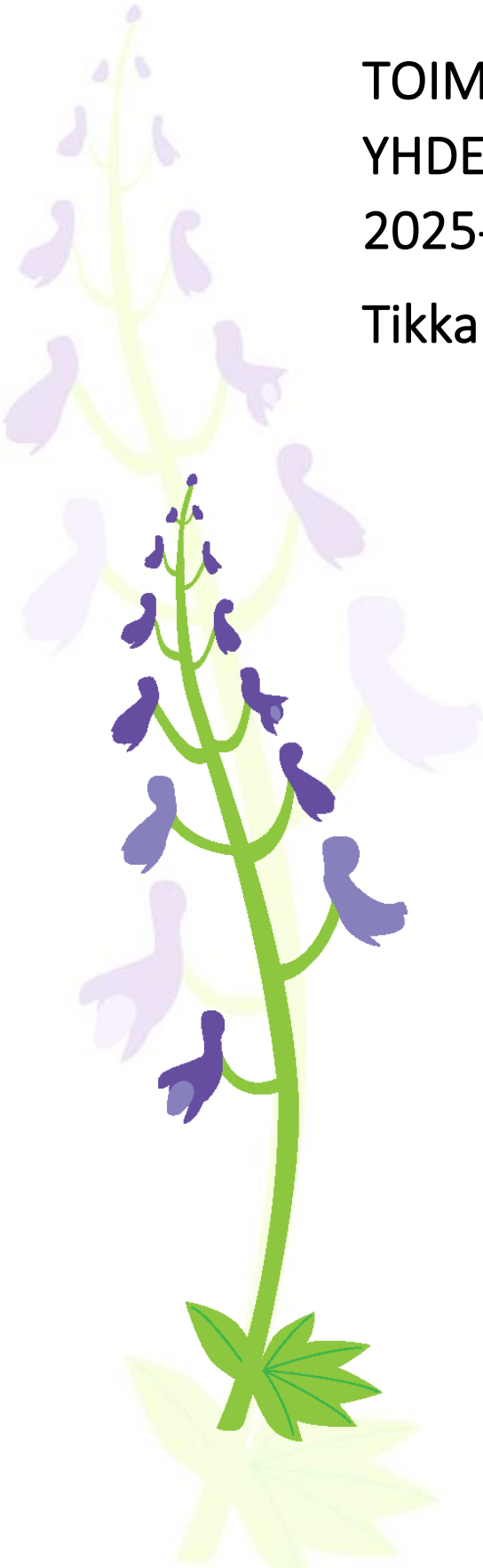

TOIMINNALLINEN TASA-ARVO- JA YHDENVERTAISUUSUUNNITELMA 2025-2027

Tikkalan päiväkoti

TOHMAJÄRVEN KUNTA

Järnefeltintie 1, 82600 Tohmajärvi • www.tohmajarvi.fi

 Tohmajärvi
tolokku ja toimelias

Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmaprosessin kuvaus

Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelun velvoite astui voimaan 1.6.2023 alkaen, jolloin suunnitelmatyön prosessia tuli toimintayksiköissä käynnistää. Toukokuussa 2023 Peda-tiimissä tutustuimme tiiminvetäjien kanssa Tasa-arvosuunnitelman laatimisesta annettuun Opetushallituksen ohjeistukseen ja sovimme, että jokainen voi perehtyä aiheeseen itsenäisesti kesän aikana, mm. katsomalla webinaaritaltteen.

Päiväkodin johtajan johdolla varsinainen suunnittelutyö käynnistettiin toimintakauden alussa elokuussa 2023. Perustettiin työryhmä, johon nimettiin yksi jäsen jokaisesta toimintayksiköstä (Käenpesä, Tikkala ja Kemien esiopetus). Työryhmän kokoukset pidettiin kaksi kertaa syksyn aikana, joissa suunniteltiin Toiminnallisen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitteluprosessin etenemistä, selvitystyön toteuttamista tiimeissä sekä aikataulutusta. Marras-joulukuun aikana käytiin yksiköiden omissa palaverissa tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä yhteisiä keskusteluja mm. ohjaavaan lainsäädäntöön tutustumisen sekä aiheen olennaisten käsitteiden selkiyttäminen. Joulukuun Peda-tiimissä käytiin tiiminvetäjien kanssa läpi työryhmän laatima suunnitelma selvitystyön toteuttamisesta, selvitysmenetelmistä ja aikataulutusta tulevan kevään osalta.

Tammi-maaliskuun 2024 aikana jokainen tiimi toteutti omassa ryhmässään selvitystyötä omasta tasa-arvo ja yhdenvertaisuus tilanteestaan hyödyntäen havainnointia ja erilaisia selvitystyön menetelmiä. Jokaisen tiimin tuli hyödyntää seuraavia arviointimenetelmiä: ketkä puhuvat aamupiirissä -lomake, sosiogrammi (lapsen yksilöllinen haastattelu) ja Läheisyyden kehät sekä yhtä lasten osallistamiseen liittyvää menetelmää: tasa-arvo ja yhdenvertaisuus kävely. Lisäksi tiimejä kannustettiin hyödyntämään selvitystyön tekemisessä videointia, jota useat tiimit myös toteuttivat. Huhti-toukokuun aikana jokainen tiimi kokosi oman selvitystyön tulokset ja niiden pohjalta määriteltiin kehittämiskohteita ja -toimenpiteitä yksikkökohtaisiin Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmiin.

Tikkalan päiväkodin selvityksissä havaittiin tarvetta kehittää lasten osallisuutta ja kiinnittää erityistä huomiota niiden lasten osallisuuteen, jotka eivät vielä ilmaise itseään sanallisesti. Myös leikkitilanteiden ohjaamiseen halutaan jatkossa panostaa, kasvattajien aito läsnäolo leikkitilanteissa auttaa paremmin huomioimaan ja kohtaamaan jokaisen lapsen yksilöllisemmin sekä tukee leikki- ja vuorovaikutustaitojen kehittymistä. Lisäksi koettiin tarvetta lisätä henkilöstön tietoisuutta ja osaamista tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus teemoissa.

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuus suunnittelu prosessiin tuli osallistaa myös lasten huoltajat. Keväällä 2024 huoltajille suunnatussa asiakastyytyväisyys kyselyssä kysyttiin tähän aihepiiriin liittyvinä kysymyksinä lasten syntymäpäivän huomioimiseen varhaiskasvatuksessa sekä lapsen kokemaan kiusaamiseen ja henkilöstön puuttumisesta kiusaamiseen. Huoltajien vastausten mukaan nykyiset lasten syntymäpäivän huomioimisen käytännöt ovat toimivat. Kiusaamista käsittelevissä vastauksissa huoltajat kuvasivat, että heidän lastaan on kiusattu varhaiskasvatuksessa viimeisen

vuoden aikana, mutta heidän mielestään henkilöstö puuttuu näihin tilanteisiin hyvin tai erinomaisesti.

Elokuussa työryhmään vaihtui Käenpesän päiväkodin osalta uusi jäsen ja ensimmäinen kokous pidettiin lokakuun alussa. Kokouksessa todettiin, että keväisen tiimien selvitystyön jälkeen olisi vielä aiheellista palautella aihetta jälleen kaikkien mieliin ja päätettiin jatkaa vielä selvitysprosessia. Jokaisen tiimin tehtäväksi tuli hyödyntää netistä löytyvää Tasa-arvo kompassia ja toteuttaa siitä kaksi teemakokonaisuutta eli 2. Pedagoginen toiminta ja 3. Tilat ja ympäristö. Lisäksi teema 4. Asenteet ja vuorovaikutus käytiin läpi yksikkökohtaisesti talojen palaverissa päiväkodin johtajan johdolla. Tasa-arvo kompassi työskentelyn tarkoituksena oli herätellä henkilökuntaa pohtimaan yhdessä tiiminä ja koko työyhteisönä tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyviä teemoja, kuten omia asenteitaan, vuorovaikutustapojaan ja pedagogista toimintaa omissa tiimeissä.

Työryhmässä päädyimme lisäämään kaikkiin yksikkökohtaisiin suunnitelmiin yhden yhteisen, perheiden yhdenvertaisuutta edistävän, kehittämiskohteen. Tasa-arvo työryhmän rooli tulee jatkossa olemaan yksikkökohtaisen kehittämistyön seuraaminen ja arvioiminen yhdessä koko varhaiskasvatuksen henkilökunnan kanssa. Seuraava työryhmän kokous pidetään kevään 2025 aikana.

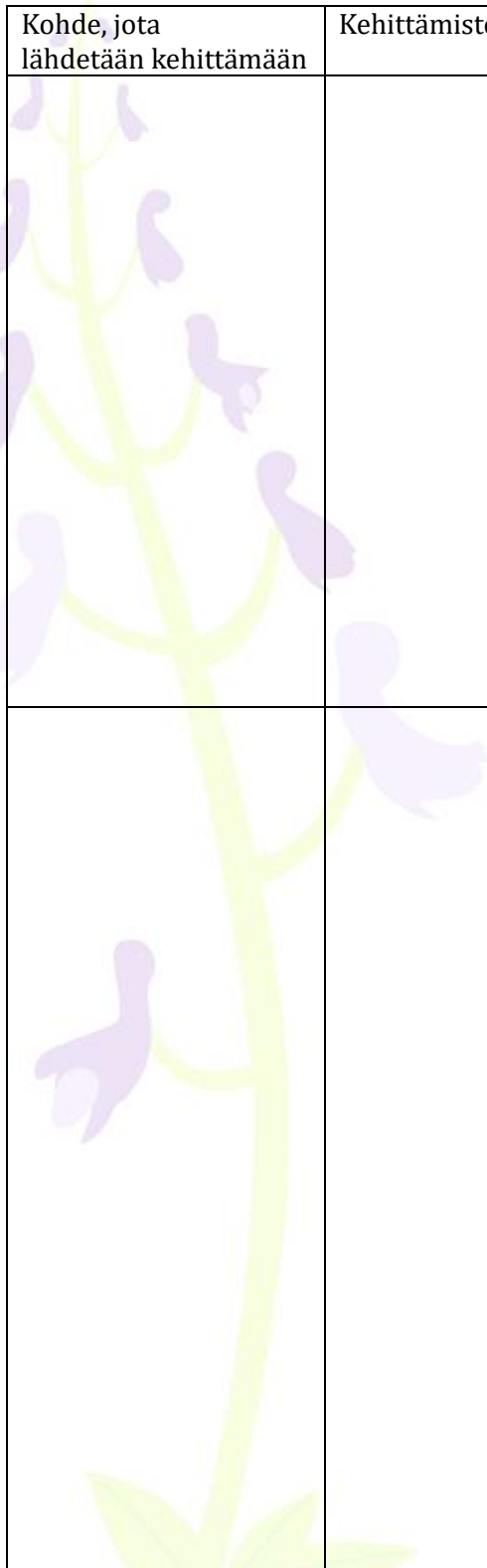
Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnittelu on jatkuva prosessi, joka kytetään osaksi muuta varhaiskasvatuksen pedagogista suunnittelua. Toiminnallinen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma päivitetään kolmen vuoden välein tai tarpeen mukaan. Seuraava päivitys tapahtuu vuonna 2027.

Kohde, jota lähdetään kehittämään	Kehittämistoimenpiteet	Kuka seuraa tilannetta ja miten	Milloin tilannetta arvioidaan
<p>Lasten osallisuuden lisääminen: Kaikki saivat äänensä kuuluviin päiväkotiryhmässään riippumatta iästä, temperamentista, puheenkehityksen tasosta, hoitoajoista yms.</p>	<p>Kuvatuen lisääminen päiväkodin arkeen</p> <p>Aamupiirille/ kuulumistuokiolle valmiita kuvapohjia, joiden avulla kaikki voivat kertoa omat kuulumiset</p> <p>Puheenvuoropulikka tms. esine, jonka avulla huomioidaan yksi puheenvuoro kerrallaan</p> <p>Aamupiirin uudelleen strukturointi: jokainen tiimi miettii, mikä on olennaista käydä yhteisesti läpi</p>	<p>Tiimien vastaavat yhdessä oman tiiminsä kanssa</p> <p>Tuokion vetovastuussa oleva kasvattaja tekee huomioita ja mahdollisia parannusehdotuksia</p>	<p>Jatkuva arviointi, mutta vähintään neljä kertaa vuodessa: lokakuu, joulukuu, helmikuu, huhtikuu</p>

<p>Henkilökunnan huomion kiinnittäminen ja tietoisuuden lisääminen sukupuolten välisestä moninaisuudesta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Herkkyys kohdata perheitä, joille em. aihe on tärkeä 	<p>Henkilökunnan omaehtoinen perehtyminen aiheeseen</p> <p>Yhteiset keskustelut koko työyhteisön kanssa yksikön palaverissa</p> <p>Mahdolliset aiheeseen liittyvät koulutukset</p>	<p>Tiimien vastaavat yhdessä päiväkodin johtajan kanssa</p>	<p>kerran vuodessa, toimintakauden puolivälissä</p>
--	--	---	---

Kohde, jota lähdetään kehittämään	Kehittämistoimenpiteet	Kuka seuraa tilannetta ja miten	Milloin tilannetta arvioidaan
Ohjattu leikki, leikkiympäristö ja leikin roolit	<p>Kasvattajat läsnä lasten leikeissä: aistitaan leikkien tunnelmia ja osallistutaan lasten välisiin keskusteluihin/ pohdintoihin</p> <p>Sallitaan kaikille lapsille moninainen ja avoin leikkiympäristö: ei ole esimerkiksi iästä riippuvaisia tai sukupuolisidonnaisia rooleja eikä -leikkejä</p>	Tiimin vastaavat yhdessä oman tiiminsä kanssa	kaksi kertaa vuodessa: lokakuu ja helmikuu
<p>Perheiden yhdenvertaisuuden edistäminen</p> <p>Teemme yhteistyötä seurakunnan kanssa, esimerkiksi joulu-pääsiäistapahtumat ja kouluun siunaaminen sekä muut mahdolliset vierailut toimintayksiköissä.</p>	<p>Kaikille perheille tehdään seurakunnan tapahtumien osalta kysely, jossa huoltajan mahdollisuus valita osallistuuko lapsi seurakunnan järjestämään tunnustukselliseen tapahtumaan vai vaihtoehtoiseen tapahtumaan.</p> <p>Huomioimme myös eri kieliset perheet kyselyn laadinnassa.</p>	<p>Päiväkodin johtaja yhdessä tasa-arvo työryhmän kanssa</p> <p>Jokainen työryhmän jäsen vastaa kyselyn toteuttamisesta omassa yksikössään.</p>	arvioidaan kaksi kertaa vuodessa (syksy-kevät) osana muuta toiminnan arviointia ja/tai työryhmän kokouksissa

Kohde, jota lähdetään kehittämään	Kehittämistoimenpiteet	Kuka seuraa tilannetta ja miten	Milloin tilannetta arvioidaan

Kohde, jota lähdetään kehittämään	Kehittämistoimenpiteet	Kuka seuraa tilannetta ja miten	Milloin tilannetta arvioidaan